

Language	Number of Speakers (in Crores)
	25.8 (native language speakers),
Hindi	42.2 (if Bhojpuri, Awadhi, Chhattisgarhi, Rajasthani and other languages (or dialects) close to Hindi are included)
Bengali	23
Marathi	9
Telugu	8
Tamil	6.6
Urdu	6
Kannada	4.7
Gujarati	4.6
Sindhi	4.1
Bhojpuri	3.85
Malayalam	3.7
Odia (Oriya)	3.1
Nepali	3
Punjabi	2.9
Assamese	1.3
Kashmiri	50 lakh
Nepal Bhasha/Newari	8 lakh
Bishnupriya Manipuri	4.5 lakh
Sanskrit	50,000
Pali	No native language speakers

Number of Articles

Wikipedia Language	2011 August 31	2011 September 30
Hindi	1,00,026	1,00,353
Bengali	22,338	22,400
Marathi	34,431	34,675
Telugu	48,533	48,803
Tamil	36,272	38,026
Urdu	17,177	17,290
Burmese	6,870	7,333
Kannada	10,992	10,971
Gujarati	20,984	21,302
Sindhi	385	393
Bhojpuri	2,692	2,694
Malayalam	19,807	20,318
Odia (Oriya)	1,523	1,626
Nepali	15,569	16,004
Punjabi	2,015	3,316
Assamese	547	672
Kashmiri	346	346
Nepal Bhasha/Newari	69,826	69,826
Bishnupriya Manipuri	24,754	24,763
Sanskrit	5,199	6,062
Pali	2,790	2,791

Number of active wikipedians (at least 5 edits per month)

Wikipedia Language	2011 August	2011 September
Hindi	54	56
Bengali	45	42
Marathi	32	31
Telugu	32	31
Tamil	80	83
Urdu	16	17
Burmese	10	17
Kannada	16	12
Gujarati	11	9
Sindhi	1	1
Bhojpuri	0	2
Malayalam	99	85
Odia (Oriya)	6	9
Nepali	19	16
Punjabi	4	3
Assamese	14	17
Kashmiri	1	0
Nepal Bhasha/Newari	1	1
Bishnupriya Manipuri	0	2
Sanskrit	14	14
Pali	1	1

Assamese

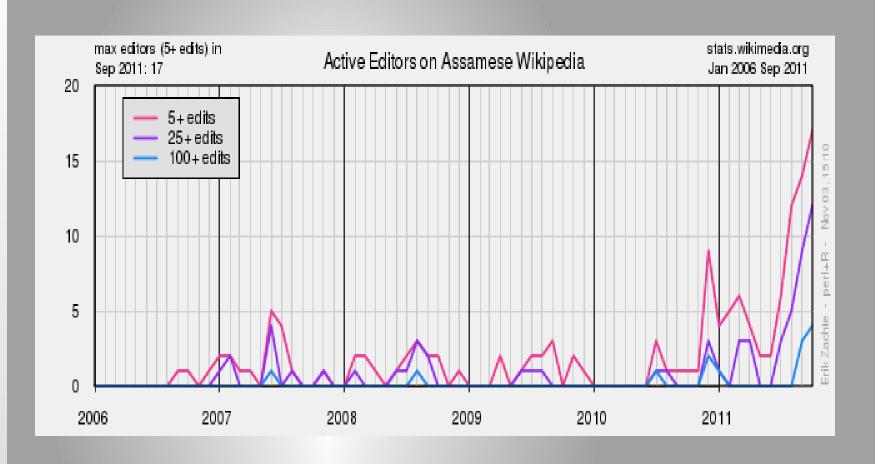

http://as.wikipedia.org

অসমীয়া ৱিকিপিডিয়া

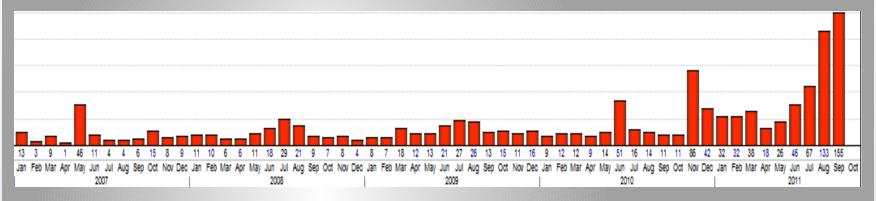
State of Assamese Wikipedia

RISE OF ASSAMESE WIKIPEDIA

Number of edits and internal links

EDITS PER MONTH

INTERNAL LINKS

GROWTH OF ASSAMESE WIKIPEDIA

Date	Number of good Articles
January 2010	263
December 2012	301 (around 3 articles per month)
November 2011	742 (around 40 articles per month)

Future Plans

 Awareness Sessions and Wiki Academy Workshops in Universities of Assam.

 Conduct Assamese Editing Workshops to groom writers to write in Assamese.

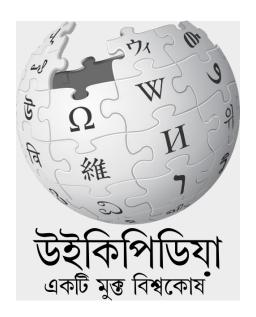
Future Plans

 Awareness Sessions and Wiki Academy Workshops in Universities of Assam.

 Conduct Assamese Editing Workshops to groom writers to write in Assamese.

THANK YOU

Bengali

বাংলা উইকপিডিয়া

Bengali Wikipedia

http://bn.wikipedia.org/

By Bengali Wikipedia community

Bengali Language

- •6th most spoken language
- 230 million speakers

Bengali Language

- National language of Bangladesh
- Official language of India
- Official language in Sierra Leone

Bengali Wikipedia

- Started in 2004
- **2**2,000 articles
- 2,500 page views per month
- 150 active editors

Bengali Wikipedia

- Monthly meet ups
- W10 anniversary
- Women's Wikipedia workshop

Wikimedia Bangladesh local chapter approved in 2011

by

Wikimedia Foundation

English

This user is a member of WikiProject India

State of WikiProject India on ENGLISH WIKIPEDIA

- One of the largest Indian Wikipedias.
- WikiProject started on 11 July 2006 by GaneshK, an NRI.
- Number of article:89,874 articles. (Excludes those that are not tagged with the WikiProject banner)
- Editors 465 (active)
- Featured content: FAs 55, FLs 20, A class –
  2, GAs 163.

BASIC STATISTICS

- B class 1188
- C class 801
- Start 10,931
- Stub 43,666
- Unassessed for quality 20,875
- Unknown importance 61,061
- Cleanup tags 43,080 articles & 71,415 tags

BASIC STATISTICS

- Diversity of opinion
- Lack of reliable sources
- Indic sources "lost in translation"
- Editor skills need to be upgraded
- Lack of leadership
- Lack of coordinated activities

•

CHALLENGES

Where does one begin?

Have you done your cleanup task of the day?

GO, WIKIPROJECT INDIANS!

LAST MESSAGE

Gujarati

Language codes

•ISO 639-1 gu

•ISO 639-2 guj

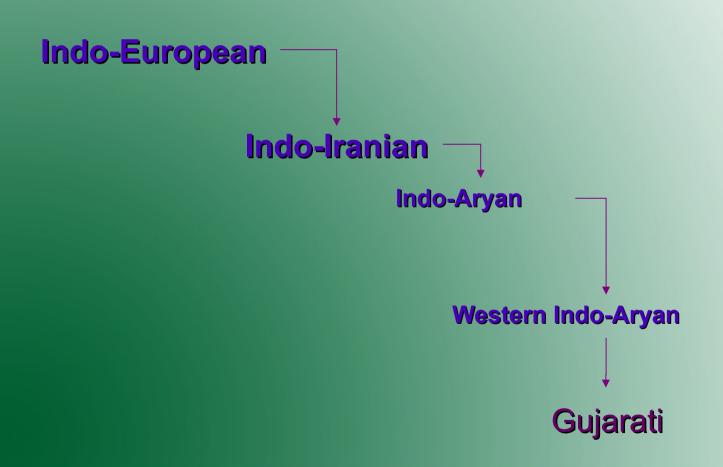
•ISO 639-3 guj

Unicode range

U+0A80-U+0AFF

Language family

Gujarati Script (ગુજરાતી લિપા)

Parent systems

- *Proto-Sinaitic alphabet
  - Phoenician alphabet
    - * Aramaic alphabet
      - * Brāhmī
      - * Gupta
      - Nāgarī (DevNāgarī)
      - * Gujarati
      - * ગુજરાતી (દેવનાગરી)

Gujarati speakers in

India: 6.5 Crore

World: 7.5 Crore

Oldest Gujarati Literature: 1100 years Oldest Wiki page in Gujarati: ~ 5 years

Total Pages Now: 21,710

Total Users: 8,000+

Active Users: 70+

Users with more than 1000 edits: 9

Out of which Active: 6

Hindi

Hindi Wikipedia (हिन्दी विकिपीडिया)

By- Manish Bansal (User:Mayur)

WikipediA

English

The Free Encyclopedia 3 791 000+ articles

日本語

サリー百科事典 776 000+ 記事

Español

La enciclopedia libre 842 000+ artículos

Français

L'encyclopédie libre 1 170 000+ articles

Italiano

L'enciclopedia libera 858 000+ voci

Polski

Wolna encyklopedia 841 000+ haseł

search = suchen = rechercher = ricerca = 1 日本語

søg • serĉu • претрага • paieška • r Polski • بحث

Die freie Enzyklopädie

⊏riqiisii Español Esperanto

Euskara

فارسى Français

한국어

हिन्दी

Bahasa Indonesia.

Italiano.

עברית

Lietuvių

Magyar

Bahasa Melayu

Nederlands

搜尋 • cerca • пошук • søk • haku • tìm kiếm Norsk (bokmål)

bilatu - Português

قازاقشا/ Қазақша/ Qazaqşa

English

Deutsch

000+ Artikel

Русский

дная энциклопедия 787 000+ статей

brtuguês

biolopédia livre 3 000+ artigos

k•busca•sök•

جسنجو • • căutare •

• suk • bilnga •

Hindi Wikipedia

Hindi Wikipedia at a glance

	Data	
Page Views per Month	8,598,979	
Article Count	1,00,528	
New Articles per Day	11	
Edits per Month	114,618	
Active Editors	56	
Very Active Editors	14	
New Editors	6	
Speakers	550,000,000	
Editors per Million Speakers	0.1	
Page edits since Wikipedia was set up	17,38,893	
Average edits per page	5.01	
Registered users	56,176	
Depth	31	

Future Plans

- Transfer of all Image files to Wikimedia Commons.
- Organizing Editing Workshop for Hindi Speakers.
- Adding more editors to improve the Quality & Quantity.
- Increase in number of Administrators, Eliminator and Sr. Users to improve quality and maintenance work properly.

Thanks

नमस्कार एवं धन्यवाद

Kannada

State of Kannada Wikimedia projects

Wikipedia

- Kannada Wikipedia recently crossed
   10,000 articles, a significant milestone
- Depth of articles is good, like many other Indic Wikipedias
- Number of fairly active editors is good, but community interaction level is low

Wiktionary

- Lot of content development
- Low number of active users, but users are dedicated
- More than 135,000 entries; making it one of the largest Wiktionaries among Indic languages

Malayalam

State of Malayalam Wikipedia

(As we see at WCI 2011 Mumbai)

Malayalam Wikipedia essential Statistics

- 1. No. of articles: 21085
- 2. Registered Users: 30,269
- 3. No. of active users: 287
- 4. No. of very active users: 24 (more than 100 edits per month)
- 5. Total edits:1,235,376
- 6. Average edits per article:30

- •Strengths,
- •Weaknesses,
- Opportunities
- and
- •Threats (SWOT)

Strengths

- 1. Malayalam is the language spoken by Keralites, a community that is well rated for its socio-economic welfare indices
- 2. A vast number of diaspora with a wide spectrum of knowledge and expertise
- 3. The target community has a proven history of successful mass-oriented collaboration movements such as village libraries, massive co-operative ventures and anti-illiteracy campaign
- 4. Political urge and governmental support for such ventures

Weaknesses

- 1. Perception about Wikipedia by the people as not a source of RELIABLE knowledge
- 2. Lack of consensus in acceptable Unicode standards among different user sector
- 3. Lack of sufficient and reliable infrastructure such as uninterrupted electrical mains and internet connectivity
- 4. Underdeveloped algorithms for enabling sensible and useful content search
- 5. Lack of proper copyright and copyleft awareness

Opportunities

- 1. Exponential growth of awareness among common mass about Wikipedia as an available resource
- 2. Governmental initiatives to infuse Wikipedia directly into school and university curriculum.
- 3. Increased use and quotesfrom wikipedia by mass media.
- 4. Increased awareness among mass media and school college students by way of mass media and word of mouth.

Threats

- 1. Fast eroding knowledgebase of the foregone era (critical)
- 2. Vested interests Social/religious/political
- 3. English taking over slowly as a language of communication among the people
- 4. Vandalism

Special achievements

- 1. Wikipedia on CD 1st among Indic, 6th among world
- 2. Wikisource on CD 1st in the world
- 3. Outreach
  - **a.** First and most Wikiacademies (>20) among Indic Wikipedias
  - D. Annual Commnunity Wikimeetups with large participation
  - C. Malayalam Loves Wikimedia Photo event (>2100 media files to Commons)
- 4. Narayam Input tool
- 5. Digitalization by school students
- 6. Proactive interaction with Kerala Govt for converting and freely publishing properietory Govt data as copyleft

Future outlook

1. Potential contributors

- a. Enthusiastic Individuals
- b. School and college students
- c. Web-enabled common mass
- d. Social / political organisations
- e. Government-backed institutions

2. Wikipedia as a common repository of universal knowledge

- a. Among common people for their day to day needs.
- b. Among students for both reference and self-driven creation of articles.

Thank you!

This document is licensed under CC-by-SA

The elabrated and updated version is available at http://bit.ly/rv4dpB

November 2011

Marathi

Marathi Wikipedia

- Mandar V Kulkarni

W http://mr.wikipedia.org/wiki/म्खपृष्ठ

W विकिपीडिया

म्खपृष्ठ वाचकांचा वाटाइया चावडी अलीकडील बदल समाज म्खपृष्ठ

सहाय्य अविशिष्ट लेख ऑनलाइन शब्दकोश दान

साधनपेटी

येथे काय जोडले आहे या पृष्ठासंबंधीचे बदल संचिका चढवा विशेष पृष्ठे छापण्यायोग्य आवृत्ती शाश्वत द्वा लेखाचा संदर्भ दया

 इतर भाषांमध्ये العربية অসমীয়া

বাংলা

भोज**भि**कvember 17, 2011

मुखपृष्ठ

स्स्वागतम्

मराठी भाषेतील विकिपीडियामध्ये आपले स्वागत आहे. मराठी विकिपीडिया हा एक मुक्त ज्ञानकोश प्रकल्प असून हया ज्ञानकोशात आपण स्वतः लिहु शकता. सध्या मराठी विकिपीडियातील लेखांची एकूण संख्या ३४,६६७ आहे. येथील लेखांमध्ये भर घालण्यासाठी मदतीचा लेख पाहा. नवीन लेख लिहिण्यास उपयुक्त माहिती येथे आहे. मराठी विकिपीडियास भेट दिल्याबद्दल धन्यवाद!

मासिक सदर

मायक्रोसॉफ्ट विंडोज इंग्रजी: Microsoft Windows) मायक्रोसॉफ्ट या कंपनीने वितरित केलेली संगणक संचालन प्रणाली (ऑपरेटिंग सिस्टम)

ग्राफिकल^[मराठी शब्द सुचवा] सदस्य व्यक्तिरेखा आहे. मायक्रोसॉफ्टने ग्राफिकल सदस्य व्यक्तिरेखेच्या वाढत्या प्रतिसादास उत्तर म्हणून एमएस-डॉसचे विस्तारक म्हणून २० नोव्हेंबर १९८५ रोजी विंडोज नामक संचालन एन्टिहरॉन्मेंट^[मराठी शब्द सुचवा] आणले. १९८४ साली प्रकाशित झालेल्या ॲपलच्या मॅकिंटॉशला मागे टाकत विंडोजने खासगी संगणकांचा बाजार काबीज केला आहे. ऑक्टोबर

दिनविशेष

नोव्हेंबर ७:

 इ.स. १८८८ - नोबेल पारितोषिकविभृषित भारतीय शास्त्रज्ञ सर चंद्रशेखर वेंकट रमण यांचा जन्म. नोव्हेंबर ६ - नोव्हेंबर ५ - नोव्हेंबर ४

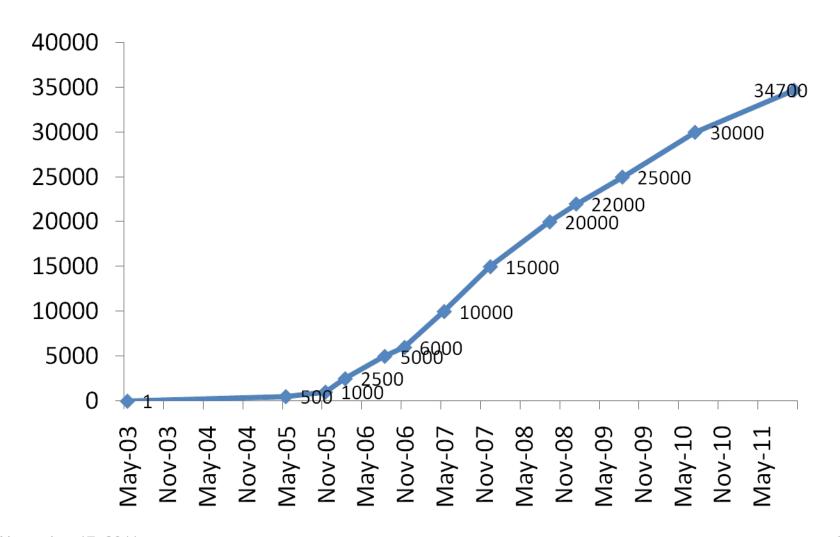
잘 उदयोनमुख लेख

वसंतगड महाराष्ट्राच्या जिल्ह्यातील सातारा किल्ला आहे. हा किल्ला प्णे-बंगळ्रु हा राष्ट्रीय महामार्गावरील उंबज आणि सृध्ये यांच्या पश्चिमेकडे रस्त्याच्या

Marathi Wikipedia - Growth

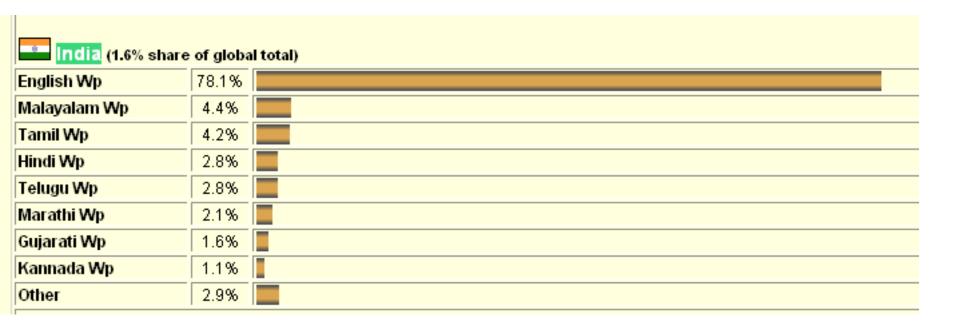
Marathi Wikipedia - Current Status

- 66th Rank from top in 282 languages of Wikipedia
- 4th Rank in India in 20 Indic languages Wikipedia
- 34700 Articles (Acceleration from year 2006)
- 94400 Total Pages
- 878400 No. of Edits
- 11 Admins
- @2000 Registered Users
- @150 Active Users
- 58 Bots
- 28 Depth of Wikipedia Articles

India language Wikipedia Traffic analysis report

(Period **04/10 - 03/11**)

Admins – All over the world

- Abhay Natu
- Sankalp Dravid
- Mahitgar
- V.narsikar
- Kolhapuri
- Shri Hari
- Kaustubh
- Maihudon
- Subhash Raut
- Rahul Deshmukh
- Mandar Kulkarni

Recent Projects Completed

- Geography details updation for States,
   District, Taluka and Town in India
- Forts in India/ Maharashtra
- Chemical Elements
- Classical Singers in India
- What happened when
- US presidents

Future Plans

- 1. Increase the outreach
- 2. More and more wiki academies
- 3. Adding more editors to improve the depth
- 4. simplifying for Devanagari input
- 5. Increase reach in academies
- 6. More project based activities

Activities Planned

- Wiki Acadamy in colleges in Pune
- Marathi Wikipedia and Wikimedia Commons for POP (Photography of Pune)
- Participation in Tech Marathi event 10 Dec.
- Participation in CMDA IT expo Dec 15-18
- Participation in shopping expo 21 25 Dec
- Participation in GNUnify 11 Feb. 2012

Thanks

Nepali

What's newiki upto?

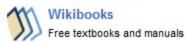
Nepali language - Speaker distribution

Lingua Franca in Nepal.

Regional Language in India, recognized by Indian Constitution.

Also spoken in Bhutan and Myanmar.

500,000 Nepali speakers in Sikkim.

Darjeeling and Jalpaiguri districts of West Bengal, about 1,400,000 Nepali speakers.

North-East India (In Assam, Meghalaya, Nagaland, Manipur, Tripura, Mizoram, Arunachal Pradesh and Uttarakhand there are several million Nepali speakers.)

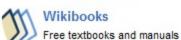

Projects active for Nepali Language:

Nepali Wikipedia Nepali Wikibooks Nepali Wiktionary

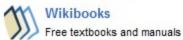

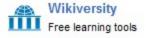

ne wiki has grown by 300% in number of articles and in the number of active users.

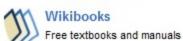

Newiki has organized Wikithon, during October this year and users Krish Dulal and Nirmal Dulal have been awarded for their outstanding contribution.

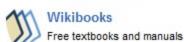

In translate wiki Translation Rally 2011, significant amount of mediawiki localization was done and Nepali language was 6th most translated language.

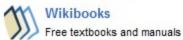

Formation of Wikimedia Foundation Nepal Chapter is underway and committee is working actively.

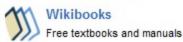

Newiki has got new gift of Nepali wikitranslator, which has improved feature of translating articles from English(language) Wikipedia to Nepali(language) Wikipedia on SFD.

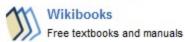

Newiki presented in, "Nepal Conference on improving research infrastructures with social media" organized by ISS,NIAS,ICIMOD,Focus Initiative and NLA.

Odia (Oriya)

Odia WikiProjects

Active projects:

- Odia Wikipedia
- Odia Wiktionary

Incubation project:

Odia WikiQuote

ଉଇକିପିଡ଼ିଆ ଏକ ଖୋଲା ଜ୍ଞାନକୋଷ

ଏକ ଟେଖାଲା ବୱୁଭାଷା ଜ୍ଞାନକୋଷ

ଉଇକି ଅଭିଧାନ

[uiki əbʰidʰaːnə] ବି.,

ଏକ ଉଇକି ଭିତ୍ତିକ ଖୋଲା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଅଭିଧାନ

ଉଲଳି (ଲତ୍ୟାଦି)[uikli]

Odia Wikipedia

ଓଡ଼ିଆ ଉଇକିପିଡ଼ିଆ

- Started in 2002
- 1778 Articles
- Active community building: Feb 2011
- Active users: 37
- Total regd. Users: 2634
- Admins: 2
- Bots: 7
- Total page: 12541

Odia Wiktionary

ଓଡ଼ିଆ ଉଇକିଅଭିଧାନ

- Started 2005, Closed 2009, Reopened 2011
- 54 Articles
- Active users: 13
- Total regd. Users: 443
- Admins: 2
- Bots: 1
- Total page: 507

Community Info

- Community building since Feb 2011
- Active community members: 10
- Academy/Workshops: 6
- Meetups: 2
- Cities covered: 4
- FAQ Booklet: PDF/Wikipedia page
- TranslateWiki: 2052 MediaWiki messages, 6580 MediaWiki Extn. messages
- Narayam enabled with Odia Transliteration & InScript typing tool

Future projects

- Initiation of WikiSource & WikiBooks
- ASCII to Unicode conversion
- More Academies/regular meetups across cities
- Community building
- Collaboration with government and non profit organizations
- Outreach/Awareness programs

Sanskrit

State of Sanskrit Wikimedia Projects

Highlights

- The activity levels increased dramatically
- Not uncommon to see hundreds of edits everyday
- Increase in quality of articles, contentwise and formatwise
- Narayam Mediawiki extension has been implemented

Highlights (contd..)

- Scholars affiliated to Samskrita Bharati, Bangalore, are contributing to Wikipedia and Wikisource on a large scale
- Translation and cleanup of interface is being done on Wikipedia and Wikisource

Wikipedia

- More than 6,000 articles, extremely good rise
- A lot of interaction between editors
- Many collaborations have taken place within editors, aimed at improving Main page
- Many gadgets installed and improved

Wikisource

- Large number of active and dedicated editors shows a lot of promise
- Lot of depth in entries, which is most essential for Wikisource
- Works like the Mahabarat, the Vedas, and many of Kalidasa's works are being worked upon actively

Tamil

Tamil Wikipedia

- ~ 41,500 articles
- ~100 regular and active editors
- ~80 (> 5 edits a month), ~20 (>100 edits)
- growth tripled in past year nearly 14,000 articles a year organic growth
- Next generation / college students increasing participation

Tamil Wiktionary

- $\sim 2,38,000 \text{ words}$
- ~15 regular and active contributors
- 10th largest wiktionary
- Only indic project to get a place in logo
  - Growth by donations
  - Future projects: pronunciation

Tamil Wiki News

- ~ 6500 articles published
- ~4 regular and active contributors
- 13th largest wikinews
- Only active indic wikinews project

Others

- Wikisource and Wikibooks moderately active
- Wikibooks is being revived now
- Wikiquote is inactive

Telugu

State of Telugu Wiki Projects

CB Rao, Rahimanuddin, Arjuna Rao Chavala Telugu Wikimedians

Presentation to Wiki Conference India 2011

Copyright: GFDL/CC-BY-SA-3.0

తెవికీపై మీ అభిప్రాయాలు రాయండి Wiki in 5 minutes పరిచయం ప్రయోగశాల టైపింగు సహాయం సహాయం ఈ వారము నమైక్యే కృష్ణి రచ్చబండ

వికీపీడియాకు స్వాగతం!

ఇక్కడ సమాచారాన్ని చూడటమే కాదు, ఉన్న సమాచారంలో అవసరమైన మార్పుచేర్పులు చెయ్యనచ్చు. ఇక్కడ లేని సమాచారాన్ని చేర్పవచ్చు కూడా. ప్రస్తుతం తెలుగు వికోపీడియాలో 41,356 వ్యాసాలున్నాయి. పూర్తి గణాంకాలు చూడండి.

 అకౌంటు వలన లాబాలు

లాగిన్ పేజీ

ఎలా తోడ్పడవచ్చు?

 ฉัฒฑหลาย సహాయ కేంద్రం ■ రోజుకొక చిట్కా

విహరణ • విశేష వ్యాసాలు • అ-ఱ సూచీ

మార్గదర్శకము

0,0

- మొదటి పేజీ
- రచ్చబండ సముదాయ పందిరి
- వరమాన ఘటనలు
- ఇటీవలి మార్పులు
- యాదృచ్చిక పేజీ
- కొత్త పేజీలు
- విరాళములు

సహాయము

- సహాయసూచిక
- టైపింగు సహాయం
- 5 බඩාකුංණි බ\$
- ప6ిచయము
- ప్రయోగశాల

వైతుకు

వెళ్లు

పరికరాల పెట్టె

- ఇక్కడికి లింకున్న
- సంబంధిత మార్పులు
- ప్రత్యేక పేజీలు
- శాశ్వత లింకు

- Français
- Polski
- हिन्दी

వికీపీడియా ఎవరైనా రాయదగిన ఒక స్వేచ్ఛా విజ్ఞాన సర్వస్వము. ఇది మామూలు వెబ్ సైట్ల వంటిది కాదు.

స్వాగతం

- ఎకీపీడియాలో మీ ఊరు ఉందా?
- తెలుగులో వాయడమెలానో తెలుసుకోండి.

పరిచయం • అన్వేషణ • కూర్చడం • ప్రశ్నలు • సహాయము

- వికీని త్వరగా అర్థం చేసుకునేందుకు 5 నిమిషాల్లో వికీ పేజీని చూడండి.
- ఇంకా లోతుగా వెళ్లేముందు వికీపీడియా యొక్క ఐదు మూలస్థంభాల గురించి చదవండి.
- వికీపీడియా గురించి తెలుసుకునేందుకు తరచు అడిగే ప్రశ్నలు చూడండి.
- సహాయము లేదా శైలి మాన్యువల్ చూడండి.
- ప్రయోగశాలలో ప్రయోగాలు చెయ్యండి.
- వికీపీడియాకు సంబంధించిన సందేహాలుంటే సహాయ కేంద్రంలో అడగండి. మిగిలిన ప్రశ్నలకు రచ్చబండ చూడండి.
- చేయవలసిన పనుల గురించి సముదాయ పందిరిలో చూడండి.
- వికీపీడియాలో జరుగుతూ ఉన్న మార్చుచేర్పులను చూడాలంటే ఇటీవలి మార్పులు చూడండి.

ఈ వారపు బొమ్మ

కొలనుపాక , నల్గొండ జిల్లా, ఆలేరు మండలానికి చెందిన చరిత్రాత్మకమైన గ్రామము. కొద్దికాలం క్రితమే ఒక జైన శ్వేతాంబరాలయం పునరుద్దరించబడింది. నలుపు రంగులో శ్రేష్టమైన రత్నంతో నిర్మించబడిన మాణిక్వ దేవ ఋషభ దేవ వ్రీగ్రహము, ఫిరోజా రాతితో నిర్మించబడిన భగవాన్

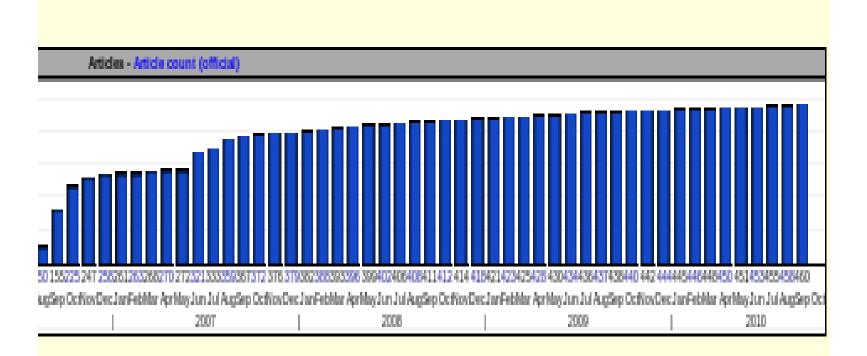
ఈ వారపు వ్యాసము

ఆంధ్ర రాష్ట్ర సాధన కొరకు ఆమరణ నిరాహారదీక్ష చేసి, ప్రాణాలర్పించి, అమరజీవి యైన మహాపురుషుడు, పాట్టి శ్రీరాములు, ఆంధ్రులకు ఫ్రాత:స్మరణీయుడు. భాష్టాప్రయుక్త రాష్ట్రాల్ ఏర్పాటుకు కారణభూతుడైనవాడు. మహాత్మా గాంధి బోధించిన సత్యము, అహింస, హరిజనోద్దరణ అనే ఆశయాలకొరకు జీవితాంతం కృషిచేసిన మహనీయుడు.

పాట్టి శ్రీరాములు 1901 మార్చి 16న మధ్యాసు, జార్జిటౌను, అణ్జాపిళ్ళె వీధిలోని 165వ నంబరు ఇంటీలో గురవయ్య, మహాలక్ష్మమ్మ దంపతులకు జన్మించాడు. వారి పూర్వీకులదే ప్రస్తుత శ్రీ పాట్ట్ శ్రీరాములు నెల్లూరు జిల్లా లోని పటమటపల్లె గ్రామం. ఇరవై యేళ్ళ వరకు శ్రీరాములు విద్యాభ్యాసం మద్రాసు లోనే జరిగింది. తరువాత బొంబాయిలో శానిటరీ ఇంజనీరింగు చదివాడు. తరువాత "గ్రేట్ ఇండియన్ పెనిన్సులర్ రైల్వే "లో చేరి దాదాపు నాలుగేళ్ళు అక్కడ ఉద్యోగం చేసాడు. 1928లో వారికి కలిగిన బిడ్డ చనిపోవడం జరిగింది. తరువాత కొద్ది రోజులకే అతని భార్య కూడా చనిపోయింది. 25 యేండ్ల వయసు కలిగిన శ్రీరాములు జీవిత సుఖాలపై విరక్తి చెంది ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసాడు. ఆస్తిపాస్తులను తల్లికి, అన్నదమ్ములకు పంచిపెట్టి, గాంధీజీ అనుయాయిగా సబర్మతి ఆశ్రమం చేరాడు. స్వాతంత్ర్యోద్యమంలో పాల్గొన్నాడు. 1930లో ఉప్పు సత్యాగ్రహంలో పాల్గొని జైలుశిక్ష అనుభవించాడు. తర్వాత మళ్ళీ 1941-42 సంవత్సరాల్లో సత్యాగ్రహాలు, క్విట్ ఇండియా ఉద్యమాల్తో పాల్గొనడం వల్ల మూడుసార్ను జైలుశిక్ష అనుభవించాడు.

మద్రాసు రాజధానిగా వుండే ప్రత్యేక ఆంధ్ర రాష్ట్ర సాధన కొరకు మద్రాసులో 1952 అక్టోబర్ 19న బులుసు సాంబమూర్తి ఇంట్తో నిరాహారదీక్ష ప్రారంభించాడు. చాలా మామూలుగా ప్రారంభమైన దీక్ష, క్రమంగా ప్రజల్లో అలజడీ రేపింది. ఆంధ్ర కాంగ్రెసు కమిటీ మాత్రం దీక్షను సమర్దించలేదు. ప్రజలు మాత్రం శ్రీరాములుకు మద్దతుగా సమ్మెలు, ప్రదర్శనలు జరిపారు. ప్రభుత్వం మాత్రం రాష్ట్రం ఏర్పాటు దిశగా విస్పష్ట ప్రకటన చెయ్యలేదు. చివరికి 1952 డిసెంబర్ 15 అర్ధరాత్రి పాట్టి శ్రీరాములు, తన ఆశ్యసాధనలో ప్రాణాలర్బించి అమరజీవి అయ్యాడు. దేహేం బలహీనం అయ్యి స్ప్రహ తప్పి పోయినా దీక్ష నిర్విఘ్నంగా కొనసాగాలని కోరుకొన్నారు. స్ప్రహ లేనప్పుడు ఎవరూ బలవంతంగా ఇంజెక్షను ద్వారా ఆహారం ఎక్కించరాదని ఆయన చెప్పారు. అప్పటికే రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న అలరును వ్యతిరేకించాడు. .....పూరివాసం: పాతవి

Growth of articles till 2010 (*100)

తెలుగు వికీపీడియా పిలుస్తోంది!

రా! కదలి రా!!

వాడి, నీ జ్ఞానాన్ని పెంచుకో,

అందరితో పంచుకో, జ్ఞాన

సమాజాన్ని నిర్మించటంలో

చెరగని ముద్రలు వేయి!

తెలుగు వికీపీడియా (స్వేచ్చా విజ్ఞాన సర్వస్వము) అనగా మానవజ్ఞానాన్ని ప్రతి ఒక్కరు సమకూర్చగల,అందరికి తెలుగులో అందచేసే ఆధునిక తెలుగు వేదం.

2003 డిసెంబర్ 9 న తెలుగు వీకీపీడియాను వెన్న నాగార్జున ఫ్రారంభించారు. 2005 నాటీకి వ్యాసాల సంఖ్య 110 కి చేరింది.

కంప్యూటర్ ని తెలుగులో

సమాచారం, మ్యాపులతో డిసెంబర్ నాటికి వ్యాసాల సంఖ్య

మరిత అభివృద్ధి చెంది, 43 వేల పైగా వ్యాసాలతో భారతీయ భాషలలో ప్రథమ స్థానంలో ఉంది.

http://te.wikipedia.org

మార్గదర్శిని

RETURN

10 3

13.13

A 10

3 VO

3 10 Σ

96

34

7 82

CONTROL

S

0

13.13

3 83

13.13

13 x

B 5

18 *

9 1

BL

63 h

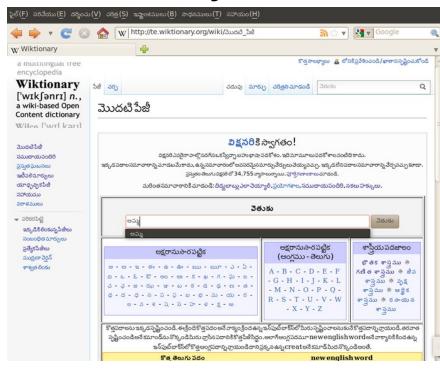
0

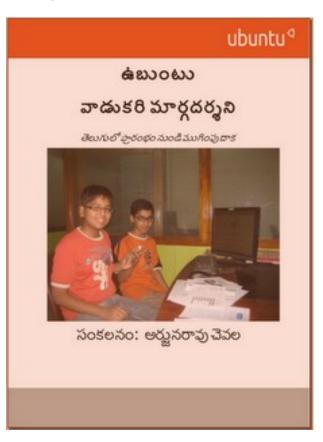
2010 in Pictures

Other Telugu Wiki Projects

- Wikibooks
- Wiktionary

2011 Wiki Ten

Telugu on Smart Phones

Indian Language Wikipedias in Incubator